

Nisan 2023

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Alper Gürler
Bölüm Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Birim Müdürü
erhan.gul@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Ahmet Berat Ocak
Uzman Yardımcısı
berat.ocak@isbank.com.tr

Berkay Arık
Uzman Yardımcısı
berkay.arik@isbank.com.tr

Küresel Ekonomi

Mart ayında bankacılık sektöründe yaşanan gelişmeler küresel hisse senedi piyasalarının seyrinde etkili oldu. ABD’de iki bankanın iflas etmesiyle başlayan endişeler, Avrupa’da Credit Suisse’e yönelik olumsuz haber akışının etkisiyle derinleşti.

Bankacılık sektöründe yaşanan sıkıntıların ardından para politikasında sıkılaştırma adımlarının yavaşlatılabileceğine ilişkin beklentilerin aksine başlıca merkez bankaları Mart ayında faiz oranlarını arttırmaya devam ederek enflasyonla mücadele konusunda kararlı olduklarının sinyalini verdi.

ABD’de açıklanan makroekonomik veriler hizmetler sektöründeki canlı seyrin sürdüğüne işaret ederken, enflasyondaki yüksek seyir ivme kaybetmekle birlikte devam etti. Euro Alanı’nda da çekirdek TÜFE enflasyonu tarihi yüksek seviyesine ulaştı.

Çin Merkez Bankası iktisadi aktiviteyi canlandırmak için 27 Mart itibarıyla bankaların zorunlu karşılık oranını 25 baz puan düşürdü.

Petrol fiyatları Mart ayında bankacılık sektöründeki sıkıntıların küresel ekonomik aktiviteyi olumsuz yönde etkileyeceğine yönelik beklentilerle hızlı geriledi. OPEC+ ülkeleri Nisan başında aldıkları sürpriz bir kararla Mayıs ayından itibaren yılsonuna kadar günlük petrol üretiminde 1,66 milyon varillik ek kesintiye gidileceğini açıkladı.

Dünya Bankası Mart ayında yayımladığı raporda 2022-2030 dönemi için küresel büyüme trendinde yavaşlama sinyallerine dikkat çekti.

Türkiye Ekonomisi

Yurt içinde sanayi üretimi Ocak’ta mevsimsellikten arındırılmış verilere göre aylık bazda %1,9 oranında yükseldi.

Şubat ayında 50,1 olan imalat PMI, Mart ayında 50,9 düzeyine yükselerek depremin ardından imalat sektörünün faaliyet koşullarında ılımlı bir iyileşme olduğuna işaret etti.

Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı Ocak’ta bir önceki aya göre 0,5 puan azalışla %9,7 seviyesine inerek 5 ay sonra yeniden tek haneye geriledi. Bu dönemde istihdam oranı %48,9 oldu.

Ocak ayında cari açık, yüksek enerji ve altın ithalatı paralelinde artan dış ticaret açığının etkisiyle yıllık bazda %43 oranında genişleyerek 9,8 milyar USD ile aylık bazda tarihi yüksek seviyesinde gerçekleşti. Böylece, 12 aylık kümülatif cari açık Ocak ayı itibarıyla 51,7 milyar USD düzeyine yükseldi.

Merkezi yönetim bütçesi Şubat ayında 170,6 milyar TL açık verdi. Bu dönemde deprem felaketi nedeniyle mükelleflere sağlanan vergi ertelemelerinin de etkisiyle kurumlar geçici vergisi yıllık bazda %94,6 gerilerken, cari transferler %161,4 artış kaydetti.

Yıllık enflasyon Mart ayında yüksek bazın da etkisiyle TÜFE’de %50,51’e, Yİ-ÜFE’de %62,45’e indi.

TCMB Mart ayındaki Para Politikası Kurulu toplantısında politika faiz oranını değiştirmeyerek %8,5 seviyesinde tuttu.

BIST-100 endeksi Mart ayında %8,1 gerilerken, Türk Lirası ABD doları ve euro karşısında sırasıyla %1,5 ve %3,9 oranında değer kaybetti.

Küresel Ekonomi	2
Türkiye Ekonomisi	4
Finansal Piyasalar ve TCMB	9
Bankacılık Sektörü	10
Genel Değerlendirme	11
Grafikler	12
Özet Tablolar	14

Küresel Ekonomi

Dünya genelinde bankacılık sektöründeki gelişmeler takip ediliyor.

Mart ayının ikinci haftasından bu yana dünya genelinde bankacılık sektörüne ilişkin gelişmeler ve yetkililer tarafından konu ile ilgili yapılan açıklamalar yakından takip ediliyor. ABD’de teknoloji girişimlerinin bankası olarak bilinen ve pandemi döneminde topladığı mevduatı daha çok uzun vadeli tahvillere yatıran Silicon Valley Bank (SVB), finansmana erişim imkânları kısıtlanan müşterilerinin mevduat talebinin artmasıyla zor durumda kaldı. SVB, artan mevduat talebi karşısında hâlihazırda Fed’in hızlı faiz artırımları nedeniyle değer yitiren portföyündeki hazine tahvillerindeki zararı realize ederek sermaye artırımına gideceğini duyurdu. Söz konusu haberin ardından piyasada bankanın likidite sıkışıklığı yaşadığı algısının oluşması bankanın iflas sürecini hızlandırdı. Ayrıca, FDIC kripto endüstrisine yaptığı yatırımlarla bilinen Signature Bank’a da sistemik risk teşkil ettiği gerekçesiyle kayyum atadı. Banka iflaslarının ardından SVB ve Signature Bank nezdindeki mevduat için 250 bin USD düzeyindeki sigorta sınırı kaldırılırken, Fed Vadeli Finansman Programı ile bankalara 1 yıla kadar fonlama imkânı sağlayacağını açıkladı. Bankaların iflaslarında Trump yönetiminin 2018 yılında yürürlüğe koyduğu sistemik önemli bankaların aktif büyüklüğü sınırının 50 milyar dolardan 250 milyar dolara yükseltilmesinin ve bu çerçevede orta ölçekli bankalarda risk yönetimi uygulamalarının zayıflatılmasının da etkili olduğu değerlendiriliyor.

Piyasada kaygının sürmesi sonucunda First Republic Bank’ın hisseleri de Mart ayı içinde %70 düzeyinde değer kaybetti. Aralarında JP Morgan, Bank of America, Citigroup ve Wells Fargo’nun olduğu 11 banka First Republic Bank’ı kurtarmak için harekete geçerek First Republic Bank’ın kurtarılması için toplamda 30 milyar USD mevduat yatırmayı kabul etti. İzleyen dönemde ABD’de orta ölçekli bankalar 2 yıl boyunca tüm mevduatlara garanti getirilmesini talep ederken, New York Community Bank tarafından Signature Bank’ın önemli bir kısmının satın alındığı açıklandı. 27 Mart tarihinde FDIC tarafından yapılan açıklamaya göre de

First Citizens Bank, SVB grubunun tüm mevduat ve kredilerini devralmayı kabul etti.

İsviçre’nin ikinci büyük bankası Credit Suisse’in 14 Mart’ta yayımladığı yıllık raporlarında 2021 ve 2022 yılları için finansal raporlama kontrollerinde bazı önemli zayıflıklar olduğunu açıklaması ve bankanın en büyük hissedarı olan Saudi National Bank’ın ek sermaye enjekte etmeyeceğini duyurması bankacılık krizinin Avrupa’ya yayılabileceğine ilişkin endişeler arttırdı. İzleyen günlerde atılan adımlara rağmen piyasalardaki panik sürerken, süreç 19 Mart’ta Credit Suisse’in rakibi UBS tarafından 3,2 milyar USD’ye satın alınması ile devam etti. Bu süreçte, Fed ile Kanada, İngiltere, Japonya, İsviçre ve Euro Alanı merkez bankaları arasındaki swap hatlarının genişletileceğinin duyurulması fonlamaya ilişkin endişeleri hafifletti.

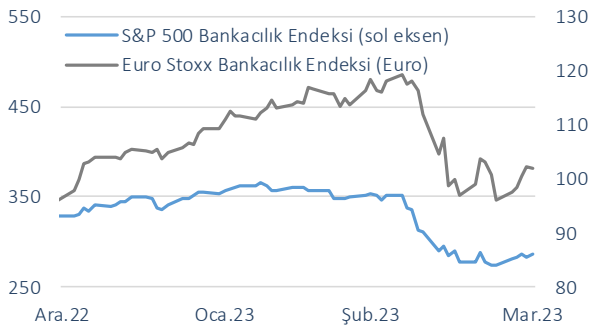
Euro Alanı’nda imalat sektörü daralmaya devam etti.

Euro Alanı’nda açıklanan PMI verileri imalat ve hizmetler sektörlerinin aktivitelerindeki ayrışmanın Mart ayında devam ettiğini gösterdi. Bu dönemde imalat PMI 47,1 ile sektörde daralmaya işaret eden 50 eşik değerinin altındaki seyrini dokuzuncu ayına taşırken, hizmetler PMI aylık bazda 2,9 puan artışla 55,6 seviyesine yükselerek sektörde aktivitenin hızlandığına işaret etti. Bölgede imalat sektöründeki olumsuz seyrin devam etmesi Türkiye’nin dış ticaret açığı üzerindeki etkileri nedeniyle yakından takip ediliyor.

Gelişmiş ülke merkez bankalarının sıkılaştırma adımları Mart ayında devam etti.

ABD’de tüketici fiyatları Şubat ayında %0,4 ile piyasa beklentileri paralelinde artış kaydetti. Enflasyondaki artışta konut kiralalarının yüksek seyri öne çıkarken, gıda ve enerji hariç çekirdek enflasyon %0,5 ile beklentilerin üzerinde gerçekleşti. Bu dönemde yıllık TÜFE enflasyonu %6,0’ya gerileyerek Eylül 2021’den bu yana en düşük düzeyine indi. Fed’in para politikası kararlarında odaklandığı verilerden biri olan çekirdek PCE endeksindeki yıllık artış da Şubat’ta %4,6’ya geriledi.

Bankacılık sektörüne ilişkin endişelere rağmen Fed, 22 Mart’ta sona eren toplantısında politika faiz oranını 25 baz puan artışla %4,75-5,00 aralığına yükselterek ivme kaybetmekle birlikte yüksek seyrini sürdüren enflasyonla mücadeleyi önceliklendirdiğinin sinyalini verdi. Toplantı sonrasında yayımlanan öngörülere göre Fed üyelerinin 2023 yılına ilişkin kişisel tüketim harcamaları (PCE) enflasyonu tahmini Aralık ayındaki beklentilere kıyasla 0,2 puan artışla %3,3 seviyesine yükselirken, 2023 yılı büyüme beklentisi 0,1 puan azalarak %0,4 düzeyine geriledi. Tahminler ayrıca, üyelerin 2023 yılı içerisinde faiz oranında ilave 25 baz puanlık bir sıkılaştırma alanı daha olduğunu değerlendirdiğine işaret etti.

Bankacılık Endeksleri

Kaynak: Datastream

ABD Ekonomisine İlişkin Fed Tahminleri (Mart 2023)

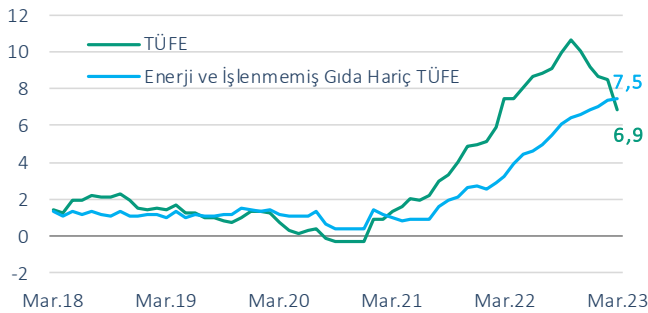
	2023	2024	2025	Uzun Vade
GSYH Büyümesi	0,4	1,2	1,9	1,8
Aralık projesiyonu	0,5	1,6	1,8	1,8
İşsizlik Oranı	4,5	4,6	4,6	4,0
Aralık projesiyonu	4,6	4,6	4,5	4,0
PCE*	3,3	2,5	2,1	2,0
Aralık projesiyonu	3,1	2,5	2,1	2,0
Çekirdek PCE*	3,6	2,6	2,1	
Aralık projesiyonu	3,5	2,5	2,1	
Fed Politika Faizi	5,1	4,3	3,1	2,5
Aralık projesiyonu	5,1	4,1	3,1	2,5

(*) Kişisel tüketim harcamaları enflasyonu

Avrupa Merkez Bankası da 16 Mart'ta düzenlediği toplantısında 50 baz puanlık faiz artışı ile refinansman ve mevduat faizi oranlarını sırasıyla %3,50 ve %3,00 düzeylerine çıkardı. ECB Başkanı Lagarde, enflasyonun uzun bir süre yüksek seyretmesinin beklendiğini belirtirken, %2 oranındaki orta vadeli enflasyon hedefine ulaşmakta kararlı olduklarını ifade etti. İngiltere Merkez Bankası da Mart ayı toplantısında politika faiz oranını piyasa beklentileri paralelinde 25 baz puan artırarak %4,25 düzeyine yükseltti. Böylece, Mart ayı itibarıyla yükselişini sürdüren enflasyon karşısında art arda on birinci kez faiz artırımına gidilmiş oldu.

Euro Alanı'nda yıllık TÜFE artışı Şubat ayındaki %8,5 seviyesinden Mart'ta %6,9'a gerileyerek son bir yılın en düşük düzeyinde gerçekleşti. Enerji ve gıda fiyatları hariç hesaplanan yıllık çekirdek TÜFE enflasyonunun %7,5 ile tarihi yüksek düzeyine ulaşması ise enflasyondaki bozulmanın devam ettiğine işaret ederken, ECB'nin para politikasında sıkılaştırma adımlarını sürdüreceğine yönelik beklentiler güçlendi.

Euro Alanı TÜFE Enflasyonu (yıllık, %)

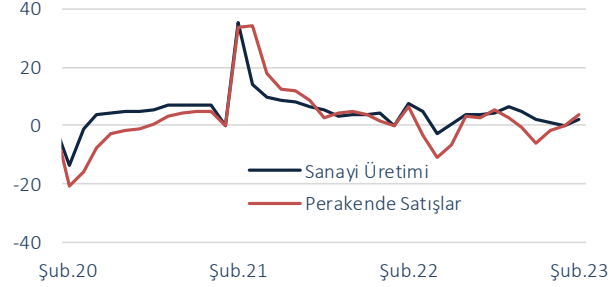

Çin Merkez Bankası zorunlu karşılık oranında 25 baz puan indirimine gitti.

Salgına karşı önlemlerin kaldırıldığı Çin'de yıllık tüketici enflasyonu Şubat ayında tüketicilerin tasarruf eğiliminin artması sebebiyle %1 ile son bir yılın en düşük seviyesine geriledi. Bu dönemde üretici fiyatları ise emtia fiyatlarındaki aşağı yönlü seyrin etkisiyle yıllık bazda %1,4 azaldı. Ülkede sanayi üretimi Ocak-Şubat döneminde yıllık bazda %2,4 ile piyasa beklentisinin altında

yükselirken, perakende satışlar yıllık bazda %3,5 arttı. Geçtiğimiz yıl zorunlu karşılık oranlarında iki kez indirime giden Çin Merkez Bankası, ekonomik aktivitede zayıf toparlanma sinyalleri veren göstergelerin ardından 27 Mart itibarıyla bankaların zorunlu karşılık oranını 25 baz puan düşürdü.

Çin'de Ekonomik Aktivite (yıllık % değişim)

Dünya Bankası küresel büyüme trendinde yavaşlama sinyallerine dikkat çekti.

Dünya Bankası Mart ayında yayımladığı raporda, Rusya-Ukrayna savaşı ile enflasyondaki yüksek seyir ve koronavirüs salgınının birikimli etkilerinin küresel ekonomik büyüme üzerinde baskı kurabileceğini belirtti. Raporda, 2000-2010 yılları arasında yıllık %3,5 düzeyindeki potansiyel büyümenin 2011-2021 döneminde yıllık ortalama %2,6'ya gerilediği ve 2022-2030 döneminde de yıllık %2,2'ye düşeceği ifade edildi. Söz konusu öngöründe, yatırımlardaki zayıf seyir ve üretimdeki düşüşün yanı sıra kısıtlayıcı dış ticaret önlemleri ile salgın döneminde okulların kapanmasından kaynaklanan öğrenim kayıpları gibi devam eden olumsuz etkilerin belirleyici olduğu belirtildi.

Emtia fiyatları Mart ayında karışık bir görünüm sundu.

Mart ayında küresel bankacılık sektöründe ortaya çıkan sıkıntıların büyümeye ilişkin beklentileri olumsuz yönde etkilemesinin yanı sıra imalat sanayiinde devam eden zayıf seyrin etkisiyle petrol ve endüstriyel metal fiyatları genel olarak baskı altında kaldı. Bu dönemde bakır ve alüminyum fiyatları aylık bazda sırasıyla %0,6 ve %0,7 artış kaydederken, nikel fiyatları %6,4 geriledi. Brent türü ham petrolün varil fiyatı da Mart'ta aylık bazda %4,9 oranında azalarak 79,8 USD düzeyine indi. Petrol fiyatlarındaki hızlı gerilemenin ardından OPEC+ ülkeleri Nisan ayı başında aldıkları sürpriz bir kararla mevcut günlük 2 milyon varillik kesinti kararına ek olarak Mayıs ayından itibaren günlük 1,66 milyon varillik ilave üretim kesintisi uygulayacaklarını duyurdu. Söz konusu kararın ardından petrol fiyatları Nisan ayı başında hızlı artış kaydederken, küresel enflasyonist baskıların güçlenebileceğine yönelik endişelerin arttığı gözlemlendi.

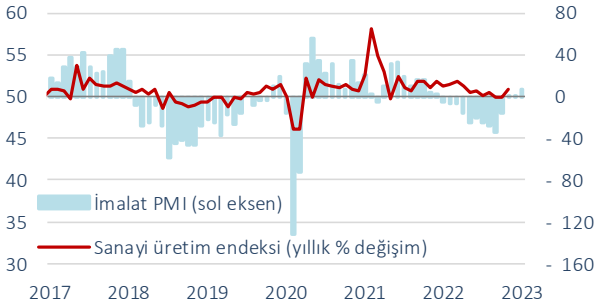
Türkiye Ekonomisi - Arz ve Talep Göstergeleri

Ocak ayında işsizlik oranı %9,7 oldu.

Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre Ocak'ta istihdam bir önceki aya kıyasla 354 bin kişi artış kaydetti. İstihdamdaki artışa göre işgücünün 188 bin kişi ile daha sınırlı artması sonucunda işsizlik oranı %9,7 düzeyine indi. Böylece işsizlik oranı 5 ay sonra yeniden tek haneye gerilemiş oldu. Öte yandan, zamana bağlı eksik istihdam, işsizler ve potansiyel işgücü toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranını ifade eden atıl işgücü oranı Ocak'ta aylık bazda 0,6 puan artışla Ağustos 2022'den bu yana devam eden yükseliş eğilimini sürdürerek %21,9 oldu.

Sanayi üretimi Ocak'ta aylık bazda %1,9 arttı.

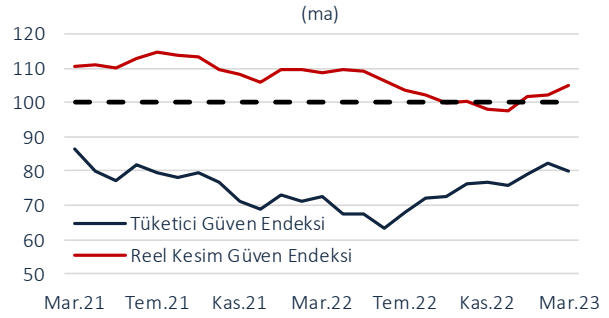
2023'ün ilk ayında sanayi üretim endeksi mevsimsellikten arındırılmış verilere göre aylık bazda %1,9 oranında yükseldi. Bu dönemde imalat sanayiinin alt sektörlerinden ana metal sektörünün üretimindeki %8,1'lik artış ile mal gruplarından üretim girdileri için kullanılan ara malı üretimindeki %4,9'luk yükseliş öne çıktı. Ocak ayında takvim etkisinden arındırılmış verilere göre sanayi üretimindeki yıllık artış da %4,5 düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde üretim imalat sanayiinde %5,8 artarken, imalat sanayiinin alt sektörlerinden deri ve deri ürünlerinin imalatı ile giyim eşyaları imalatındaki sırasıyla %42,5 ve %16,7'lik artışlar dikkat çekti. Öte yandan TÜİK, endeksin oluşturulduğu anket çalışmasında deprem bölgesinde yer alan illerden %38 oranında cevap alınabildiğini, eksik gözlemler için alternatif veri kaynakları ve istatistiksel yöntemler kullanılarak tahmin yapıldığını açıkladı.

İmalat PMI ve Sanayi Üretimi**İmalat PMI Mart'ta 50,9 düzeyine yükseldi.**

Şubat ayında 50,1 olan imalat PMI, Mart ayında 50,9 düzeyine yükselerek depremin ardından imalat sektörünün faaliyet koşullarında ılımlı bir iyileşme olduğuna işaret etti. Endeksin alt kalemleri dikkate alındığında, Şubat'ta yaşanan depremin devam eden etkilerine rağmen, yeniden inşa çalışmalarının da etkisiyle yeni siparişler ve üretimde bu dönemde iyileşme kaydedildi. Faaliyet koşullarındaki güçlenme, Aralık 2021'den beri en yüksek oranda gerçekleşirken, girdi maliyetleri ve nihai ürün fiyatlarında enflasyonun gerilediği gözlemlendi. Öte yandan, hem depremin hem de yeni devreye giren erken emeklilik yasasının etkisiyle istihdam son beş ayda ilk kez düşüş kaydetti.

Güven endeksleri Mart ayında karışık bir görünüm sergiledi.

Mevsim etkilerinden arındırılmış reel kesim güven endeksi, mevcut duruma ilişkin değerlendirmeler ile gelecek üç aya ilişkin beklentileri yansıtan alt endekslerde gözlenen iyileşmenin etkisiyle Mart ayında bir önceki aya göre 1,7 puan artarak 104,1 seviyesinde gerçekleşti. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilere göre tüketici güven endeksi ise Mart'ta gelecek 12 aylık döneme ilişkin tüketici beklentilerindeki kötüleşmenin etkisiyle aylık bazda %2,9 azalarak 80,1 seviyesine geriledi. Aynı dönemde sektörel güven endeksi aylık bazda perakende ticaret sektöründe %4,4 ve inşaat sektöründe %1,5 gerilerken, hizmet sektöründe %1,1 oranında artış kaydetti. Böylece, reel kesim, tüketici ve sektörel güven endekslerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesiyle hesaplanan ekonomik güven endeksi bir önceki aya kıyasla %0,2'lik sınırlı bir düşüşle 98,8'e gerileyerek Ocak 2021'den bu yana devam eden 100 eşik değerinin altındaki seyrini sürdürdü.

Güven Endeksleri**Konut satışları Mayıs 2021'den bu yana en düşük seviyesinde gerçekleşti.**

Konut satışları Şubat ayında yıllık bazda %18 oranında azalarak 80.031 ile Mayıs 2021'den bu yana en düşük düzeyinde gerçekleşirken, Ocak-Şubat döneminde geçen yılın aynı dönemine kıyasla %4,4 gerileyerek 177.739 oldu. Bu dönemde yabancılara gerçekleştirilen satışlar %27 daralırken, bu satışların toplam konut satışları içindeki payı %4,2 oldu.

TCMB verilerine göre, konut fiyatları Ocak'ta aylık bazda %6,9 yükseldi. Yıllık fiyat artış oranı ise %153,1 ile Haziran 2022'den beri en düşük seviyesinde gerçekleşti. Bu dönemde konut fiyatlarındaki yıllık reel artış %59,1 oldu. Konut fiyatlarının yıllık bazda nominal olarak en hızlı yükseldiği il grubu %195,3 ile yabancıların konut talebinin canlı olduğu Antalya, Burdur ve Isparta olurken, İstanbul, Ankara ve İzmir'de fiyat artışları sırasıyla %154,4, %157,0 ve %150,0 düzeyinde gerçekleşti.

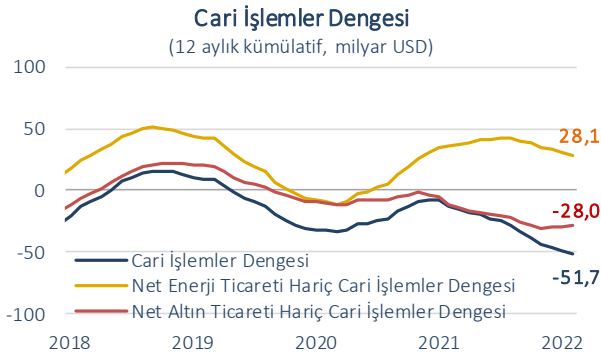
Türkiye Ekonomisi - Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

Dış ticaret açığı Ocak'ta tarihi yüksek seviyesine ulaştı.

TÜİK'in açıkladığı verilere göre, Ocak ayında ihracat geçen yılın aynı ayına kıyasla %10,3 artarak 19,4 milyar USD, ithalat yıllık bazda %20,7 yükselerek 33,6 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Böylece, dış ticaret dengesi Ocak'ta geçen yılın aynı ayına kıyasla %38,4 oranında genişleyerek 14,2 milyar USD ile tarihi yüksek düzeyine çıktı. İhracatın ithalatı karşılama oranı da %57,6 düzeyine geriledi.

Cari açık da 9,8 milyar USD ile aylık bazda zirvede....

Ocak ayında cari açık geçen yılın aynı ayına kıyasla %43 oranında genişleyerek 9,8 milyar USD ile aylık bazda tarihi yüksek seviyesinde gerçekleşti. Bu gelişmede, yüksek enerji ve altın ithalatı nedeniyle dış ticaret açığının rekor yüksek seviyede gerçekleşmesi etkili oldu. Bu dönemde parasal olmayan altın ithalatı yıllık bazda 7 kattan fazla artarak 4,9 milyar USD olurken, net enerji ithalatı 7,7 milyar USD ile son 12 ayın zirvesinde gerçekleşti. Ocak'ta 3,2 milyar USD fazla veren hizmetler dengesi cari açıktaki genişlemeyi sınırlandırırken, taşımacılık ve seyahat kalemlerinde sırasıyla 1,2 ve 2,5 milyar USD net gelir kaydedildi. Altın ve enerji hariç tutulduğunda cari işlemler hesabı Ocak ayında 2,6 milyar USD fazla verdi. 12 aylık kümülatif cari açık ise 51,7 milyar USD'ye yükseldi.

Doğrudan yatırımlarda son 10 ayın en zayıf performansı...

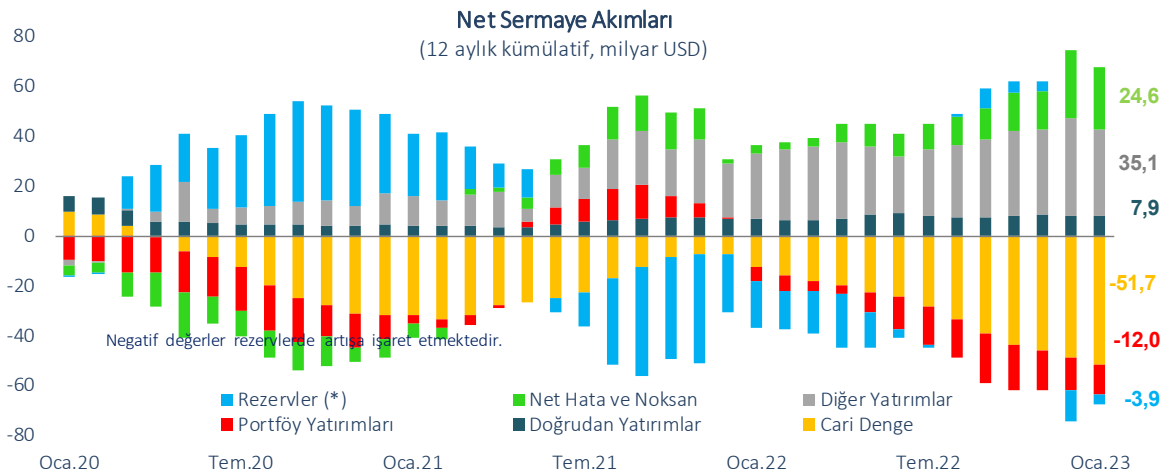
Ocak ayında yurt içine yönelik net doğrudan yatırımlar 223 milyon USD ile son 10 ayın en zayıf performansını sergiledi. Bu dönemde 514 milyon USD düzeyinde gerçekleşen net gayrimenkul yatırımları yurt dışı yerleşiklerin Türkiye'ye yaptıkları doğrudan yatırımların %63'ünü oluşturdu. Yurt dışı yerleşiklerin Türkiye'de yaptıkları doğrudan sermaye yatırımları ise yıllık bazda %46,5 azalışla 253 milyon USD düzeyine geriledi.

Portföy yatırımlarında 490 milyon USD net sermaye girişi kaydedildi.

2022 yılı genelinde olumsuz bir görünüm sergileyen portföy yatırımlarında Kasım 2022'de başlayan sermaye girişlerinin Ocak ayında da 490 milyon USD ile devam ettiği gözlemlendi. Bu dönemde, genel hükümetin yurt dışında 2,75 milyar USD tutarında tahvil ihraç etmesi portföy girişlerini destekledi. Bankalar ve diğer sektörler ise sırasıyla 690 milyon USD ve 469 milyon USD net geri ödemeler gerçekleştirdi. 12 aylık kümülatif verilere göre hisse senedi ve DİBS piyasalarında sırasıyla 4,2 milyar USD'lik ve 2,1 milyar USD'lik net satışlar gerçekleşirken, portföy yatırımları kaleminden net 12 milyar USD sermaye çıkışı gerçekleşti.

Diğer yatırımlarda son 7 ayın ilk sermaye çıkışı...

Ocak 2023'te diğer yatırımlar kaleminden 71 milyon USD ile Temmuz 2022'den bu yana ilk kez sermaye çıkışı gerçekleşti. Yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıklarında 4,1 milyar USD, yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatında da 1,6 milyar USD artış kaydedildi. Ocak ayında bankacılık sektörü yurt dışından sağlanan kredilerde 1,3 milyar USD geri ödeme yaparken, diğer sektörler 548 milyon USD net kullanım gerçekleştirdi. Bu dönemde, 12 aylık kümülatif verilere göre uzun vadeli borç çevirme oranı bankacılık sektöründe %73, diğer sektörlerde %162 oldu.

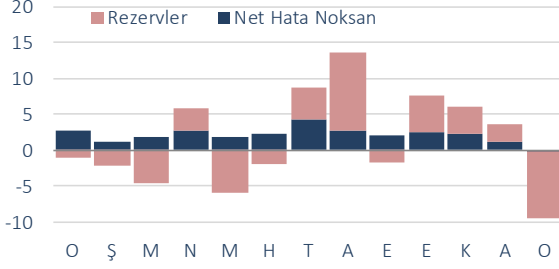
Kaynak: Datastream, TCMB, TÜİK

Türkiye Ekonomisi - Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

Rezerv varlıklar 9,3 milyar USD azaldı.

2022 yılının son çeyreğinde 11,1 milyar USD yükselen rezerv varlıklar, Ocak ayında 9,3 milyar USD azaldı. Son bir yıldır aralıksız artış kaydeden net hata ve noksan kaleminde de Ocak'ta 119 milyon USD tutarında sermaye çıkışı yaşandı.

Rezervler ve Net Hata Noksan
(aylık, milyar USD)

Beklentiler...

Şubat ayında deprem felaketinin de etkisiyle yıllık bazda %6,4 azalan ihracat, öncü verilere göre Mart ayında yıllık bazda %4,4 oranında artarak 23,6 milyar USD ile tarihi yüksek düzeyinde gerçekleşti. Öte yandan, dış ticaret açığı da yılın ilk çeyreği itibarıyla 34,9 milyar USD ile tarihi yüksek seviyesine çıkarak cari açık üzerindeki baskının devam ettiğini gösterdi. OPEC+ ülkelerinin Mayıs ayı itibarıyla üretimde kesintiye gideceğini açıklamasının etkisiyle Nisan ayı başında hızlı yükseliş kaydeden petrol fiyatları, ödemeler dengesi üzerindeki enerji yönlü baskıların da sürebileceğine işaret ediyor.

Ödemeler Dengesi

(milyon USD)

	Ocak 2022	Ocak 2023	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-6.889	-9.849	43,0	-51.686
Dış Ticaret Dengesi	-8.547	-12.431	45,4	-93.565
Hizmetler Dengesi	2.105	3.164	50,3	50.909
Seyahat (net)	1.821	2.454	34,8	37.756
Birincil Gelir Dengesi	-290	-381	31,4	-8.612
İkincil Gelir Dengesi	-157	-201	28,0	-418
Sermaye Hesabı	0	-15	-	-50
Finans Hesabı	-4.203	-9.983	137,5	-27.115
Doğrudan Yatırımlar (net)	-442	-223	-49,5	-7.860
Portföy Yatırımları (net)	965	-490	-	11.970
Net Varlık Edinimi	714	637	-10,8	4.418
Net Yükümlülük Oluşumu	-251	1.127	-	-7.552
Hisse Senetleri	-352	-486	38,1	-4.172
Borç Senetleri	101	1.613	1.497,0	-3.380
Diğer Yatırımlar (net)	-3.784	71	-	-35.137
Efektif ve Mevduatlar	-2.949	826	-	-29.314
Net Varlık Edinimi	-516	4.003	-	-492
Net Yükümlülük Oluşumu	2.433	3.177	30,6	28.822
Merkez Bankası	1.129	558	-50,6	6.746
Bankalar	1.304	2.619	100,8	22.076
Yurt Dışı Bankalar	79	-2	-	7.548
Yabancı Para	968	1.637	69,1	4.792
Türk Lirası	257	984	282,9	9.736
Yurt Dışı Kişiler	1.047	1.635	56,2	12.340
Krediler	-292	493	-	-3.024
Net Varlık Edinimi	-212	-9	-95,8	-85
Net Yükümlülük Oluşumu	80	-502	-	2.939
Bankacılık Sektörü	-158	-947	499,4	-6.358
Bankacılık Dışı Sektörler	275	548	99,3	8.389
Ticari Krediler	-541	-1.244	129,9	-2.744
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-2	-4	-	-55
Rezerv Varlıklar (net)	-942	-9.341	891,6	3.912
Net Hata ve Noksan	2.686	-119	-	24.621

Kaynak: TCMB, Ticaret Bakanlığı, Datastream

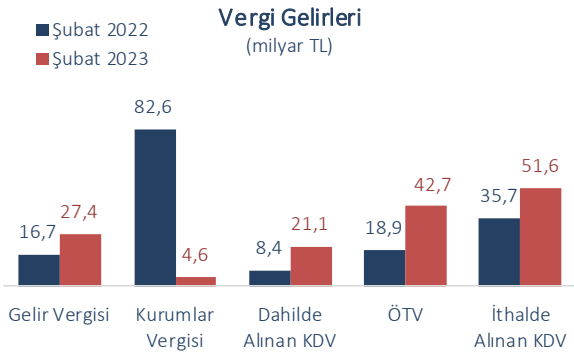
Türkiye Ekonomisi - Bütçe Dengesi

Merkezi yönetim bütçesi Şubat ayında 170,6 milyar TL açık verdi.

Şubat ayında merkezi yönetim bütçesi üzerinde deprem felaketinin etkileri görüldü. Bu dönemde bütçe gelirleri yıllık bazda %19,1 oranında azalırken, personel giderleri ile cari transferler ve sermaye transferlerindeki hızlı yükselişler paralelinde bütçe harcamaları yıllık bazda %93,9 arttı. Böylece bütçe açığı 170,6 milyar TL ile tarihi yüksek düzeyde gerçekleşti. Yılın ilk iki ayında merkezi yönetim bütçesi 202,8 milyar TL açık verdi. Faiz harcamalarının gerilediği Şubat ayında faiz dışı açık 136,3 milyar TL olurken, yılın ilk iki ayındaki açık 147,2 milyar TL düzeyinde gerçekleşti.

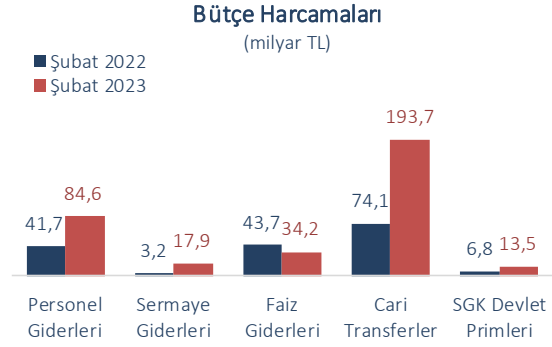
Kurumlar vergisi gelirleri yıllık bazda %94,6 geriledi.

Şubat ayında toplam bütçe gelirlerinin %82'sini oluşturan vergi gelirleri yıllık bazda %0,4 azalarak 179,6 milyar TL düzeyine geriledi. Bu dönemde deprem felaketi nedeniyle kurumlar vergisi mükelleflerine sağlanan vergi ertelemelerinin de etkisiyle kurumlar geçici vergisi yıllık bazda %94,6 azaldı. Dâhilde alınan katma değer vergisindeki %152,2'lik ve özel tüketim vergisindeki %126,5'lik hızlı artışlar ise toplam vergi gelirlerindeki azalışın sınırlı düzeyde kalmasını sağladı. Öte yandan, geçtiğimiz yılın Şubat ayında TCMB faaliyet gelirinin bütçeye aktarılmasıyla 51,3 milyar TL seviyesinde gerçekleşen teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, bu yılın aynı ayında %90,4 azalışla 4,9 milyar TL düzeyine geriledi.

Cari transferler yıllık bazda %161,4 artış kaydetti.

Şubat ayında yıllık bazda %161,4 artış sergileyen cari transferler, faiz dışı bütçe giderlerinin %54,5'ini oluşturdu. Bütçe giderlerindeki artışta Elektrik Üretim A.Ş. (9 milyar TL) ve BOTAŞ'a (16 milyar TL) yönelik görevlendirme giderleri ile sınıflandırmaya girmeyen Hazine yardımları kalemindeki (21,6 milyar TL) hızlı artışlar etkili oldu. Bu dönemde afet riski altındaki alanların dönüşümü için 5,6 milyar TL, alan bazlı tarımsal destekler kapsamında da 15,9 milyar TL'lik gübre ve mazot desteği sağlandı. Şubat ayında hanehalkı ve işletmelere yapılan transferler yıllık bazda 38,9 milyar TL (%406) artarken, bu artışın 16,8 milyar TL'lik kısmını sınıflandırmaya girmeyen hanehalkı ve işletmelere yapılan diğer transferler kaleminin oluşturması dikkat çekti. Bu dönemde sermaye giderleri karayolu yapım (5,7 milyar TL) ve diğer müteahhitlik giderlerindeki (3,9 milyar TL) artışın etkisiyle yıllık bazda yaklaşık 6 katına yükselerek 17,9 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Şubat ayında KKM hesaplarına ilişkin giderler döviz kurlarındaki nispeten yatay seyir paralelinde 632 milyon TL seviyesinde kaydedildi.

Beklentiler...

Şubat ayında merkezi yönetim bütçesi kurumlar geçici vergisindeki düşüş ve yaşanan deprem felaketinin bütçe harcamalarını hızlı arttırması nedeniyle yüksek açık verdi. Bu dönemde TCMB faaliyet gelirinin bütçeye aktarılmaması da geçtiğimiz Şubat ayına kıyasla bütçe gelirlerinin gerilemesine neden oldu. Böylece yılın ilk iki ayında bütçe açığı 659,4 milyar TL düzeyindeki yılsonu hedefinin %30,8'ine ulaştı.

Merkezi Yönetim Bütçesi

(milyar TL)

	Şubat		%	Ocak-Şubat		%	2023 Bütçe Hedefi	Gerç./ OVP Tahmini (%)
	2022	2023		Değişim	2022			
Harcamalar	200,8	389,4	93,9	346,8	710,7	104,9	4.469,6	15,9
Faiz Harcamaları	43,7	34,2	-21,6	57,9	55,6	-4,0	565,6	9,8
Faiz Dışı Harcamalar	157,1	355,2	126,0	288,9	655,1	126,8	3.904,0	16,8
Gelirler	270,6	218,8	-19,1	446,6	507,9	13,7	3.810,1	13,3
Vergi Gelirleri	180,3	179,6	-0,4	327,7	432,4	31,9	3.199,5	13,5
Diğer Gelirler	90,2	39,2	-56,5	118,8	75,5	-36,5	610,6	12,4
Bütçe Dengesi	69,7	-170,6	-	99,8	-202,8	-	-659,4	30,8
Faiz Dışı Denge	113,4	-136,3	-	157,7	-147,2	-	-93,8	-

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı, Datastream

Türkiye Ekonomisi - Enflasyon

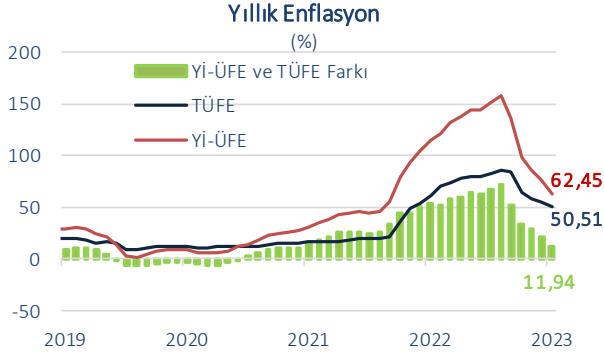
Mart ayında TÜFE beklentilerin altında arttı.

Mart ayında TÜFE bir önceki aya göre %2,29 ile piyasa beklentilerinin altında artış kaydetti. Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) de %0,44 arttı.

Mart (değişim %)	TÜFE		Yurt İçi ÜFE	
	2022	2023	2022	2023
Aylık	5,46	2,29	9,19	0,44
Yılsonuna Göre	22,81	12,52	29,31	6,25
Yıllık	61,14	50,51	114,97	62,45
Yıllık Ortalama	29,88	70,20	64,30	113,73

Yıllık TÜFE enflasyonu %50,51 düzeyine geriledi.

Yüksek bazın da etkisiyle yıllık enflasyon göstergelerindeki aşağı yönlü seyir Mart ayında da devam etti. Bu dönemde yıllık TÜFE enflasyonu %50,51 ile Ocak 2022'den bu yana en düşük düzeyinde gerçekleşirken, üretici fiyatları %62,45 ile Kasım 2021'den bu yana en yavaş yıllık artışını kaydetti.

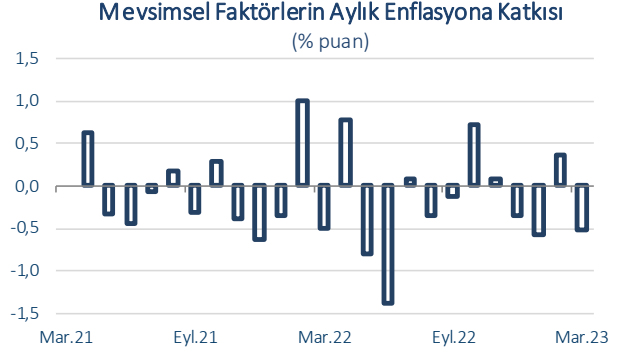
Gıda grubu aylık TÜFE artışında belirleyici olmaya devam etti.

Mart ayında 12 ana harcama grubunun 11'inde fiyatlar artış kaydetti. Bu dönemde et fiyatlarındaki hızlı yükselişlerin etkisiyle gıda ve alkolsüz içecekler grubu aylık enflasyonu 102 baz puan ile en fazla arttıran grup oldu. Aynı dönemde lokanta ve oteller grubu konaklama bedellerinde değişiklik olmamasına karşın yiyecek fiyatlarındaki hızlı yükselişin etkisiyle aylık TÜFE'yi 32 baz puan yukarı çekti. Konut grubu gerçek kira endeksindeki aylık %4,9'luk artış paralelinde aylık tüketici fiyatlarını 31 baz puan arttırdı. Mart ayında fiyatların gerilediği tek grup olan giyim ve ayakkabı grubu ise aylık TÜFE enflasyonunu 11 baz puan sınırlandırdı. Mart ayında mal fiyatlarındaki %1,98 düzeyindeki artışa karşılık, hizmet fiyatları %3,08 yükseldi.

Çekirdek enflasyon göstergeleri...

Mart ayında mevsimlik ürünler TÜFE'deki artışı sınırlandırdı. Bu dönemde mevsimlik ürünler hariç aylık TÜFE enflasyonu %2,81 ile manşet enflasyonun üzerinde gerçekleşti. Mart'ta B endeksi (işlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve

tütün ile altın hariç TÜFE) aylık bazda %2,19, C endeksi de (enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ve altın hariç TÜFE) %2,15 yükseldi. B ve C endeksleri yıllık bazda sırasıyla %52,11 ve %47,36 ile son bir yılın en ılımlı yükselişlerini sergilediler.

Enerji fiyatlarındaki aşağı yönlü seyir devam etti.

Mart ayında gıda grubunda fiyatlar et ve et ürünlerindeki %12,9'luk fiyat artışının etkisiyle aylık bazda %4,6 yükselerek aylık Yİ-ÜFE enflasyonunu 80 baz puan ile en fazla arttıran grup oldu. Söz konusu grubu değerli ana metallerdeki düşüşe karşılık aylık bazda %3,1 yükselerek Yİ-ÜFE enflasyonunu 30 baz puan yukarı çeken ana metaller grubu takip etti. Öte yandan, küresel enerji fiyatlarındaki aşağı yönlü seyrin yurt içi üretici enflasyonunu sınırlandırıcı etkisi Mart ayında devam etti. Bu dönemde elektrik, gaz üretim ve dağıtım grubunda fiyatlar aylık bazda %13,3 azalarak Yİ-ÜFE enflasyonunu 136 baz puan sınırlandırdı. Kok ve rafine petrol ürünleri de aylık bazda %4,8 düşüşle Yİ-ÜFE enflasyonunu 24 baz puan aşağı çekti.

Beklentiler...

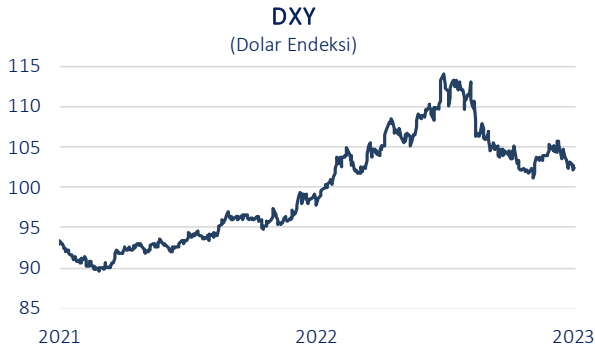
Mart ayında küresel enerji fiyatlarındaki düşüşün de etkisiyle TÜFE ve Yİ-ÜFE arasındaki makasın daraldığı gözleniyor. Nisan ayı itibarıyla elektrik ve doğalgaz fiyatlarında gerçekleştirilen indirimin enflasyon üzerinde sınırlandırıcı etkide bulunması beklenirken, küresel petrol fiyatlarındaki düşüş karşısında OPEC+ ülkelerinin Mayıs ayından itibaren petrol üretimini kısma kararının enerji fiyatları üzerindeki yansımaları yakından takip edilecek. Enflasyonun kısa vadede baz etkisi nedeniyle gerilemeye devam etmesi beklense de, hizmet fiyatlarındaki katılığın ivme kaybetmekle birlikte halen devam etmesi ve döviz kurlarında son dönemde gözlenen ılımlı artışlar önümüzdeki dönemde enflasyonist baskıların sürebileceğine işaret ediyor.

	28.Şub	31.Mar	Değişim
5-Y CDS Primi (baz puan)	561	519	-43 bp ▼
2-Y Gösterge Tahvil Faizi	%10,49	%11,70	121 bp ▲
BIST-100	5.237	4.813	-%8,1 ▼
USD/TL	18,8761	19,1582	%1,5 ▲
EUR/TL	19,9709	20,7882	%4,1 ▲
Döviz Sepeti*	19,4235	19,9732	%2,8 ▲

(*) (0,5 USD/TL + 0,5 EUR/TL)

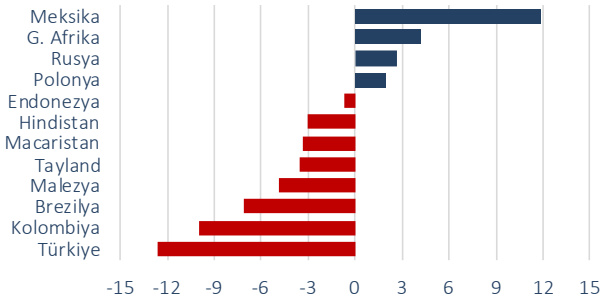
Küresel risk iştahı Mart ayında dalgalı bir görünüm sundu.

Mart ayının başında Powell'in enflasyonun son aylardaki ılımlı seyrine rağmen %2'lik enflasyon hedefi için uzun bir yol olduğu yönündeki açıklamalarının ardından ABD borsalarında yoğun satışlar gerçekleşti. Ayın ikinci haftasında bankacılık sektöründe ortaya çıkan sıkıntıların yarattığı endişelere paralel olarak küresel risk iştahı baskı altında kalmaya devam ederken, yatırımcıların güvenli yatırım araçlarına yönelimi arttı. Mart'ın ikinci yarısında ise, küresel risk iştahı bankacılık sektöründeki yeni gelişmelerin yanı sıra sektöre yönelik alınan önlemlerin ve yapılan açıklamaların etkisiyle dalgalı bir seyir izledi.

20 Mart'ta yatırımcıların güvenli yatırım araçlarına yönelmesiyle 2.000 USD/ons seviyesini test eden ve endişelerin hafiflemesiyle bir miktar gerileyen altın fiyatları aylık bazda %7,7 oranında artış kaydetti. ABD dolarının diğer gelişmiş ülke para birimlerine karşı değerini gösteren DXY endeksi %2,3 gerileyerek Mart ayını 102,5 düzeyinde tamamladı.

GOÜ Borsa Performanslarının Karşılaştırması (31.12.22-31.03.23, % değişim)

BIST-100 endeksi küresel borsa endekslerinden negatif ayrılarak Mart ayını %8,1 azalışla 4.813 seviyesinde tamamladı. Türkiye'nin 5 yıllık CDS primi ise aylık bazda

43 baz puan düşüşle 519 baz puan seviyesine geriledi. Mart ayında Türk Lirası, dolar ve euro karşısında sırasıyla %1,5 ve %3,9 oranında değer kaybederken, 2 yıl vadeli gösterge tahvilin faizi 121 baz puan ile hızlı bir yükseliş kaydetti.

TCMB politika faizinde değişikliğe gitmedi.

TCMB, Mart ayındaki toplantısında politika faizini piyasa beklentisi paralelinde değiştirmeyerek %8,5 düzeyinde tuttu. Toplantının ardından yayımlanan metinde para politikasındaki duruşun fiyat istikrarı ve finansal istikrarı koruyarak deprem sonrası gerekli toparlanmayı desteklemek için yeterli olduğu belirtildi. Metinde ayrıca, depremin yakın vadede ekonomik aktiviteyi etkilemesi beklenmekle birlikte, orta vadede Türkiye ekonomisinin performansı üzerinde kalıcı bir etkide bulunmayacağı ifade edildi.

S&P Türkiye'nin kredi notu görünümünü "negatif"e çevirdi.

Mart ayında uluslararası kredi derecelendirme kuruluşlarının Türkiye'ye ilişkin not açıklamaları takip edildi. Fitch Türkiye'nin kredi notu ve görünümünü "B" ve "negatif" olarak teyit ederken, kredi notunu "B" olarak koruyan S&P not görünümünü "durağan"dan "negatif"e indirdi. Kuruluş, not görünümündeki aşağı yönlü revizyonun para ve maliye politikalarına ilişkin riskleri yansıttığını belirtti.

Yurt dışı yerleşiklerin menkul kıymet portföyü...

TCMB tarafından açıklanan menkul kıymet istatistiklerine göre, 24 Mart itibarıyla yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi portföyü fiyat ve kur hareketlerinden arındırılmış olarak Şubat sonundan bu yana 240 milyon USD azalırken, fiyat ve kur etkilerinden arındırılmış DİBS portföyü 47 milyon USD arttı. 2022 yılsonundan itibaren hisse senedi piyasasında toplam 866 milyon USD tutarında yabancı sermaye çıkışı yaşandı. Bu dönemde, tahvil piyasasına ise 64 milyon USD tutarında yabancı sermaye girişi gerçekleşti.

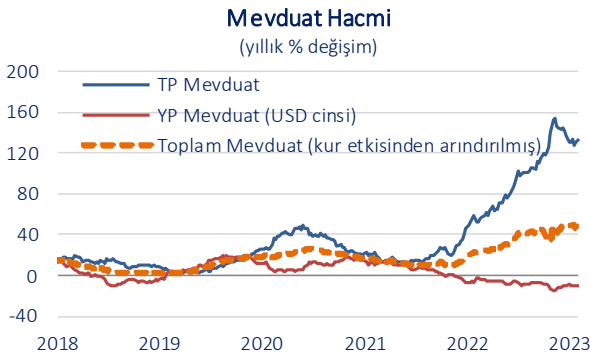
TCMB Piyasa Katılımcıları Anketi'ne göre enflasyon beklentileri yükseldi.

TCMB'nin Mart ayı Piyasa Katılımcıları Anketi'ne göre ekonomik göstergelere ilişkin beklentiler bir önceki ankete kıyasla bozulma gösterdi. TÜFE enflasyonu beklentisi cari yılsonu için Şubat ayındaki %35,76 düzeyinden %37,72 seviyesine yükseldi. Piyasa katılımcılarının 2023 sonuna ilişkin büyüme beklentisi %3,6'dan %3,5'e gerilerken, cari açık beklentisi 30,6 milyar USD'den 36 milyar USD'ye çıktı. Katılımcıların yılsonu ve 12 ay sonrasına ilişkin USD/TL kuru beklentileri de sırasıyla 22,91 ve 23,52 düzeylerine yükseldi.

Türkiye Ekonomisi - Bankacılık Sektörü

Kur korumalı mevduat hacmi 1,6 trilyon TL'yi aştı.

BDDK'nın yayımladığı haftalık verilere göre, 24 Mart itibarıyla toplam mevduat hacmi yıllık bazda %64,6 artarak 9,9 trilyon TL'ye ulaştı. 30 Aralık 2022 haftasında %154,2 ile tepe noktasını gören TP mevduat artış hızı ivme kaybederek 24 Mart itibarıyla %133,5 düzeyinde gerçekleşirken, TP mevduat hacmi 5,9 trilyon TL oldu. Kur korumalı mevduat hacmi de (KKM) 1,6 trilyon TL'yi aşarak 24 Mart itibarıyla yeni en yüksek düzeyine ulaştı. USD bazında YP mevduat ise yıllık bazda %10,2 gerileyerek 215 milyar USD oldu. Böylece, toplam mevduat hacmindeki kur etkisinden arındırılmış yıllık artış %49,5 düzeyinde gerçekleşti.

Mart sonundan bu yana KKM hesaplarına ilişkin yeni düzenlemelere gidildi. Buna göre, döviz yükümlülüğü olan yurt içi yerleşik şirketlerin bankalardaki KKM hesaplarının bir aydan az vadeli olmamak üzere TCMB tarafından belirlenecek vadelerde düzenlenmesi imkânı getirildi. Düzenlemeyle, ilgili tüzel kişilerden hesabın vadesi boyunca döviz alımı yapmama taahhüdü alınacağı, taahhüdün yerine getirilmemesi halinde söz konusu şirketlerin kredi kullanım taleplerinin bir yıl süreyle kabul edilmeyeceği duyuruldu. Bunlara ek olarak, Hazine destekli TL KKM hesaplarındaki faiz tavanı uygulaması yürürlükten kaldırıldı. Düzenlemeye göre, asgari faiz oranının politika faiz oranı olacağı hesaplarda üst sınırın bankalar tarafından belirlenebilmesi mümkün hale getirildi. TCMB destekli KKM hesaplarında söz konusu faiz tavanı uygulaması Ocak ayında kaldırılmıştı.

TP kredi hacmindeki yükseliş devam ediyor.

Bankacılık sektörünün toplam kredi hacmi, 24 Mart itibarıyla yıllık bazda %53 oranında genişleyerek 8,4 trilyon TL'ye ulaştı. Bu dönemde TP kredi hacmi yıllık bazda %85,6 artışla 5,9 trilyon TL düzeyini aşarken, USD

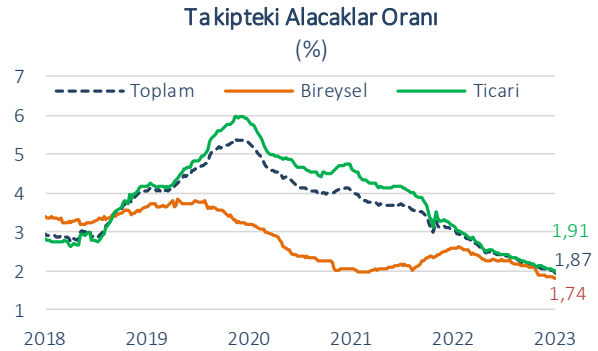
bazında YP kredi hacmi %16 oranında azalarak 130,8 milyar USD seviyesine geriledi. 24 Mart itibarıyla kredi hacmindeki kur etkisinden arındırılmış yıllık artış %42,8 oranında gerçekleşti. Bu dönemde TP kredilerin toplam krediler içindeki payı %70,2 ile Mart 2015'ten bu yana en yüksek seviyesine ulaştı.

Tüketici kredileri yıllık bazda %57,3 arttı.

24 Mart itibarıyla tüketici kredileri yıllık bazda %57,3 ile Eylül 2020'den bu yana en hızlı artışını sergilerken, bireysel kredi kartları bakiyesindeki yıllık artış %146,2'ye ulaştı. Bu dönemde taşıt kredilerindeki yıllık artış hızı bir miktar yavaşlamakla birlikte %340,3 düzeyiyle yüksek seyrini sürdürdü. İhtiyaç kredileri de yıllık bazda %70,2 ile Ağustos 2015'ten bu yana en hızlı artışını kaydetti.

Takipteki alacaklar oranı %1,87'ye indi.

Takipteki alacaklar oranı kredi hacminde yaşanan hızlı genişlemenin etkisiyle düşmeye devam ediyor. Söz konusu oran 24 Mart haftası itibarıyla %1,87 düzeyine gerileyerek tarihi düşük seviyesini gördü. Bu dönemde takipteki alacaklar oranı bireysel kredilerde %1,74, ticari kredilerde %1,91 olarak gerçekleşti.

Yabancı para net genel pozisyonu...

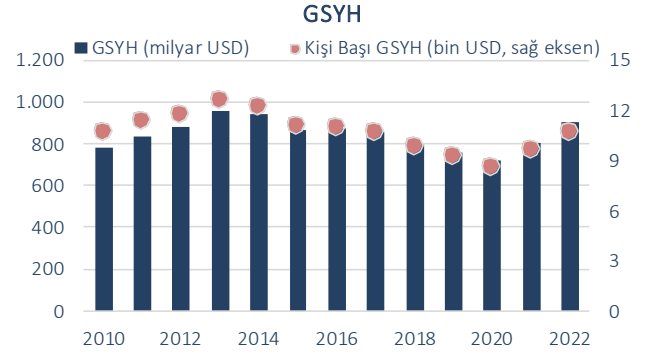
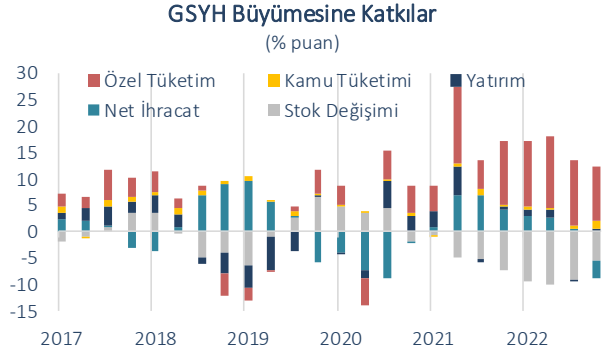
Yabancı para net genel pozisyonu 24 Mart itibarıyla bilanço içi kalemlerde (-)29.223 milyon USD, bilanço dışı kalemlerde (+)28.767 milyon USD oldu. Böylece, bankacılık sektörünün yabancı para net genel pozisyonu (-)456,3 milyon USD düzeyinde gerçekleşti.

Genel Değerlendirme

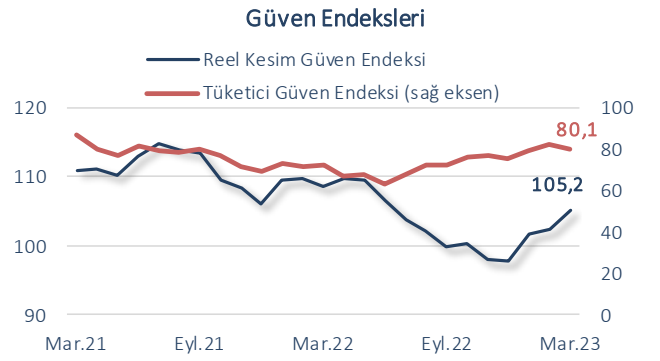
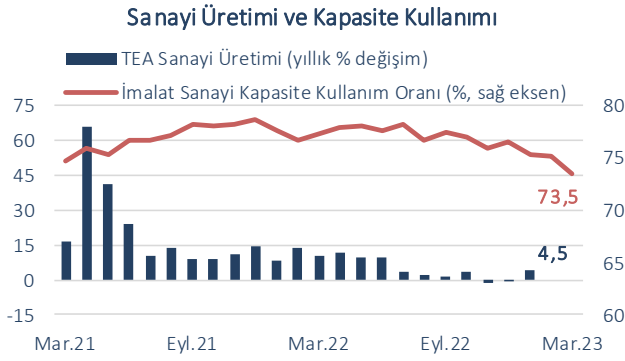
Mart ayında ABD’de iki bankanın iflası ve İsviçre’nin en büyük ikinci bankası olan Credit Suisse’in yaşadığı sıkıntılar küresel piyasalarda finansal sisteme ilişkin endişelere neden olurken, iflasların sistemik bir risk oluşturup oluşturmadığı ve yayılıp yayılmayacağı soruları gündemde yer aldı. ABD’de düzenleyici kurumların hızlı müdahalesi ve ABD’nin yanı sıra AB’li yetkililerin güven veren açıklamaları piyasalardaki tedirginliği bir miktar yatıştırdı. Bankacılık sektöründeki olumsuz gelişmeler nedeniyle merkez bankalarının para politikasında sıkılaştırma adımlarını yavaşlatabileceği yönündeki beklentilere rağmen, başlıca merkez bankaları faiz artırım patikalarında değişikliğe gitmeyerek sıkılaştırmayı sürdürdü. Son açıklanan veriler ABD’de enflasyon göstergelerinin iyileşmeye devam ettiğine, Euro Alanı’nda ise çekirdek enflasyonun yüksek seyrini sürdürdüğüne işaret ediyor. Küresel ölçekte hizmetler sektöründeki büyümenin etkisiyle iktisadi faaliyet ılımlı seyrederken, imalat sanayii üzerindeki baskının sürdüğü gözleniyor.

Yurt içinde öncü veriler ekonomik aktivitenin Şubat ayında yaşanan deprem felaketinin ardından Mart’ta ılımlı bir şekilde toparlandığına işaret ediyor. Mart ayında üretim ve yeni siparişlerdeki yükselişin etkisiyle imalat PMI son 15 ayın en yüksek düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde yüksek bazın yanı sıra mevsimsel etkiler ve enerji fiyatlarındaki düşüş enflasyonun gerilemeye devam etmesini sağladı. Yaşanan deprem felaketinin ihracat üzerindeki olumsuz etkisinin azalarak devam ettiği Mart ayında ihracat 23,6 milyar USD ile tarihi yüksek seviyesinde gerçekleşti. Bununla birlikte dış ticaret açığı yılın ilk çeyreğinde 34,9 milyar USD ile ödemeler dengesi üzerindeki baskının devam ettiğine işaret etti.

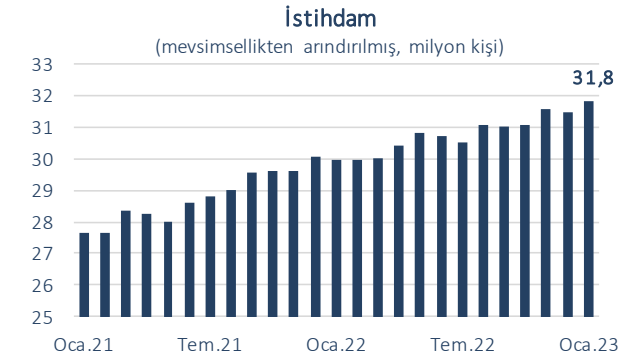
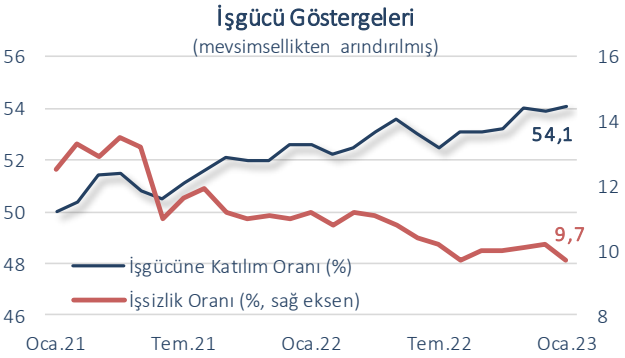
Büyüme

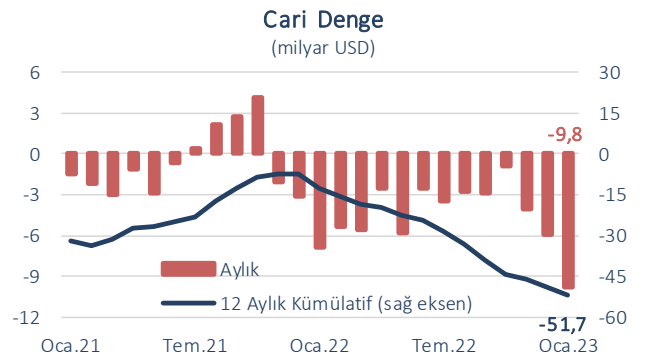
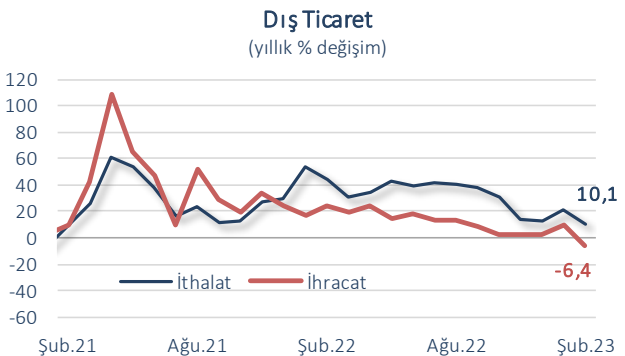
Öncü Göstergeler

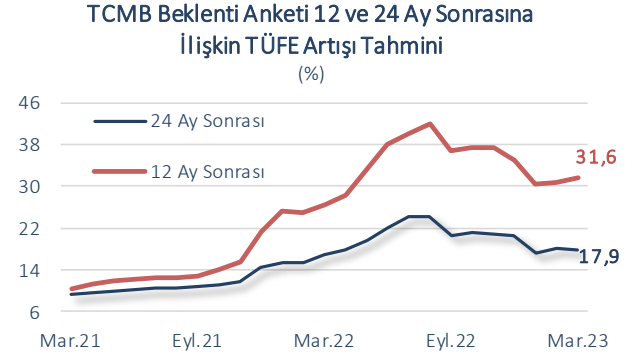
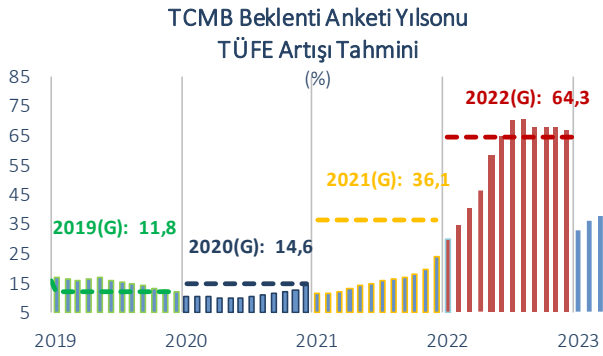
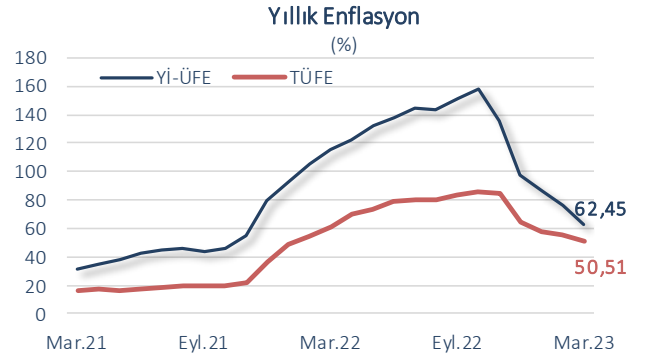
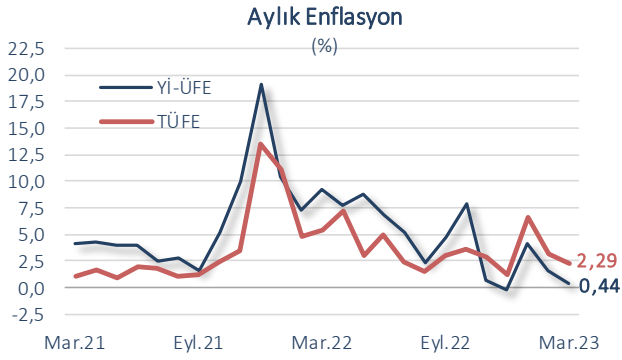
İşgücü Piyasaları

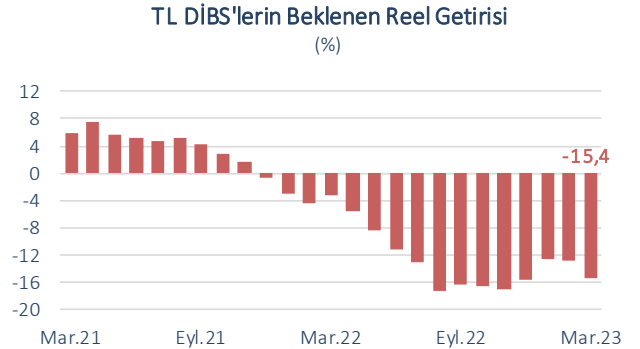
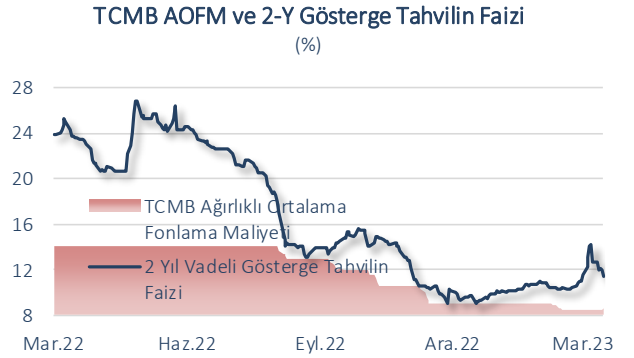
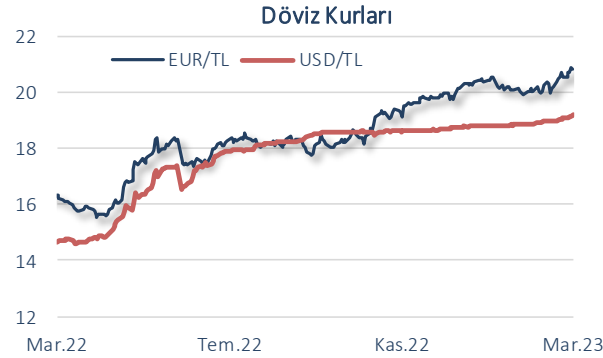
Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

Enflasyon Göstergeleri

Döviz ve Tahvil Piyasaları

Türkiye Ekonomisi - Makroekonomik Göstergeler

Büyüme	2018	2019	2020	2021	2022			
GSYH (milyar USD)	797	760	717	807	906			
GSYH (milyar TL)	3.759	4.312	5.048	7.249	15.007			
Büyüme Oranı (%)	3,0	0,8	1,9	11,4	5,6			
Enflasyon (%)						Oca.23	Şub.23	Mar.23
TÜFE (yıllık)	20,30	11,84	14,60	36,08	64,27	57,68	55,18	50,51
Yurt İçi ÜFE (yıllık)	33,64	7,36	25,15	79,89	97,72	86,46	76,61	62,45
Mevsimsellikten Arındırılmış İşgücü Piyasası Verileri								Oca.23
İşsizlik Oranı (%)	12,7	13,4	12,6	11,0	10,2			9,7
İşgücüne Katılım Oranı (%)	53,2	52,6	49,0	52,6	54,1			54,1
Döviz Kurları						Oca.23	Şub.23	Mar.23
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	76,3	76,1	62,0	47,7	54,8	57,0	58,6	59,4
USD/TL	5,32	5,95	7,43	13,28	18,72	18,81	18,88	19,20
EUR/TL	6,08	6,68	9,09	15,10	19,98	20,43	20,02	20,85
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	5,70	6,32	8,26	14,19	19,35	19,62	19,45	20,02
Dış Ticaret Dengesi ⁽¹⁾ (milyar USD)						Oca.23	Şub.23	
İhracat	177,2	180,8	169,6	225,2	254,2		256,0	254,7
İthalat	231,2	210,3	219,5	271,4	363,7		369,5	372,3
Dış Ticaret Dengesi	-54,0	-29,5	-49,9	-46,2	-109,5		-113,5	-117,6
Karşılama Oranı (%)	76,6	86,0	77,3	83,0	69,9		69,3	68,4
Ödemeler Dengesi ⁽¹⁾ (milyar USD)								Oca.23
Cari İşlemler Dengesi	-20,1	10,8	-31,9	-7,3	-48,8			-51,7
Finans Hesabı	1,1	5,1	-39,5	-6,0	-24,6			-27,1
Doğrudan Yatırımlar (net)	-8,9	-6,6	-4,6	-6,9	-8,1			-7,9
Portföy Yatırımları (net)	0,9	2,8	9,6	-0,8	13,4			12,0
Diğer Yatırımlar (net)	19,4	2,6	-12,6	-21,7	-42,3			-35,1
Rezerv Varlıklar (net)	-10,4	6,3	-31,9	23,3	12,3			3,9
Net Hata ve Noksan	21,1	-5,8	-7,6	1,4	24,2			24,6
Cari İşlemler Açığı/GSYH (%)	-2,5	1,4	-4,4	-0,9	-5,4			-
Bütçe Gerçekleşmeleri ⁽²⁾⁽³⁾ (milyar TL)						Oca.23	Şub.23	
Harcamalar	830,8	1.000,0	1.203,7	1.603,5	2.941,4	321,3	710,7	
Faiz Harcamaları	74,0	99,9	134,0	180,9	310,9	21,4	55,6	
Faiz Dışı Harcamalar	756,8	900,1	1.069,8	1.422,7	2.630,5	300,0	655,1	
Gelirler	758,0	875,3	1.028,4	1.402,0	2.802,4	289,1	507,9	
Vergi Gelirleri	621,5	673,9	833,3	1.165,0	2.353,3	252,8	432,4	
Bütçe Dengesi	-72,8	-124,7	-175,3	-201,5	-139,1	-32,2	-202,8	
Faiz Dışı Denge	1,1	-24,8	-41,3	-20,7	171,8	-10,9	-147,2	
Bütçe Dengesi/GSYH (%)	-1,7	-2,5	-2,4	-1,3	-0,9	-	-	
Merkezi Yönetim Toplam Borç Stoku (milyar TL)						Oca.23	Şub.23	
İç Borç Stoku	586,1	755,1	1.060,4	1.321,2	1.905,3	1.979,0	2.021,1	
Dış Borç Stoku	481,0	574,0	752,5	1.426,5	2.127,9	2.199,3	2.190,0	
Toplam Borç Stoku	1.067,1	1.329,1	1.812,8	2.747,7	4.033,2	4.178,3	4.211,1	

(1) 12 aylık kümülatif

(2) Yılbaşından itibaren kümülatif

(3) Veriler Merkezi Yönetim Bütçesi'ne göre.

Türkiye Ekonomisi - Bankacılık Genel Görünümü

BDDK Tarafından Açıklanan Aylık Bülten Verilerine Göre Bankacılık Sektörü

(milyar TL)	2018	2019	2020	2021	2022	Oca.23	Şub.23	Değişim ⁽¹⁾
AKTİF TOPLAMI	3.867	4.491	6.106	9.215	14.344	14.689	15.034	4,8
Krediler	2.394	2.656	3.576	4.901	7.581	7.850	8.055	6,3
TP Krediler	1.439	1.642	2.353	2.832	5.110	5.342	5.590	9,4
Pay (%)	60,1	61,8	65,8	57,8	67,4	68,1	69,4	3,0
YP Krediler	956	1.015	1.224	2.069	2.471	2.508	2.465	-0,2
Pay (%)	39,9	38,2	34,2	42,2	32,6	31,9	30,6	-6,1
Takipteki Alacaklar (brüt)	96,6	150,8	152,6	160,1	163,4	162,1	159,8	-2,2
Takipteki Alacaklar Oranı (%)	3,9	5,3	4,1	3,2	2,1	2,0	1,9	-7,8
Menkul Değerler	477	660	1.022	1.476	2.370	2.474	2.528	6,7
PASİF TOPLAMI	3.867	4.491	6.106	9.215	14.344	14.689	15.034	4,8
Mevduat	2.036	2.567	3.455	5.303	8.862	9.147	9.438	6,5
TP Mevduat	1.042	1.259	1.546	1.880	4.779	4.966	5.426	13,5
Pay (%)	51,2	49,0	44,7	35,5	53,9	54,3	57,5	6,6
YP Mevduat	994	1.308	1.909	3.423	4.083	4.181	4.012	-1,7
Pay (%)	48,8	51,0	55,3	64,5	46,1	45,7	42,5	-7,7
İhraç Edilen Menkul Kıymetler	174	194	224	310	325	319	341	4,8
Bankalara Borçlar	563	533	658	1.048	1.432	1.419	1.450	1,3
Repodan Sağlanan Fonlar	97	154	255	587	540	521	430	-20,3
ÖZKAYNAKLAR TOPLAMI	421	492	600	714	1.407	1.419	1.488	5,7
Net Dönem Kârı/Zararı	54,1	49,0	58,5	93,0	431,6	39,3	65,6	-84,8
RASYOLAR (%)								
Krediler/GSYH	63,7	61,5	70,9	68,0	50,5			
Krediler/Aktifler	61,9	59,1	58,6	53,2	52,8	53,4	53,6	-
Menkul Kıymet/Aktifler	12,3	14,7	16,7	16,0	16,5	16,8	16,8	-
Mevduat/Pasifler	52,7	57,2	56,6	57,5	61,8	62,3	62,8	-
Krediler/Mevduat	117,6	103,5	103,5	92,4	85,5	85,8	85,3	-
Sermaye Yeterliliği	17,3	18,4	18,7	18,4	19,5	17,0	17,1	-

(1) Yılsonuna göre % değişim

Kaynak: BDDK, TÜİK

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.**YASAL UYARI**

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.